

तत्रपंचात्मकत्वंप्रत्यक्षादिसिद्धमेवेतिपरमकारणाभेदमेवोपपादयति मनसेति मनआदिभिर्यद्यदृश्यतेतत्तदहमेवेत्यर्थः अंजसातत्त्वविचारेण ए
तेनैवसर्वात्मकोऽहमित्यंजसाप्युत्तरमुक्तंभवति ॥ २४ ॥ एवंप्रश्नखंडनमिषेणैवात्मस्वरूपंसामान्यतो निरूप्य ब्रह्मणोऽपिदुष्परिहरंयत्पृष्टंतत्रोत्तर
माह गुणेष्वित्यादिनायावदध्यायसमाप्ति अयमभिप्रायःयदिकर्तृत्वभोक्तृत्वादिरूपतयाविषयैः संग्रथितंचित्तंबुद्ध्यादिशब्दवाच्यमेवजीवस्य
स्वरूपंभवेत् ततःवियोगोनघटेत तस्यतुस्वरूपमहंब्रह्मैवचित्ताध्यासेनतुतत्त्वभावतयाविषयैःसंग्रथितम् अतःस्वस्यब्रह्मत्वभावनयाविषयाणांच
मिथ्यात्वानुसंधानेनसर्वतोनिर्विद्यभगवंतंभजतोभवत्येवपरिपूर्णस्वरूपावस्थानमिति हेप्रजाः पुत्रकाःसत्यम् गुणेषुचेतआविशति गुणाश्चचेतसि
एवंगुणाश्चेतश्चोभयंग्रथितंमदात्मनोब्रह्मस्वरूपस्यजीवस्यदेहः अध्यस्तउपाधिः नतुस्वरूपम् ॥ २५ ॥ तस्मात् अभीक्ष्णंपुनःपुनर्गुणसेवया

मनसावचसादृष्ट्यागृह्यतेऽन्यैरपींद्रियैः ॥ अहमेवनमत्तोऽन्यदितिबुद्ध्यध्वमंजसा ॥ २४ ॥ गुणेष्वविशते
चेतोगुणाश्चेतसिचप्रजाः॥जीवस्यदेहउभयंगुणाश्चेतोमदात्मनः॥ २५॥गुणेषुचाविशच्चित्तमभीक्ष्णंगुण
सेवया ॥ गुणाश्चचित्तप्रभवामद्रूपउभयंत्यजेत् ॥ २६ ॥ जाग्रत्स्वप्नःसुषुप्तंचगुणतोबुद्धिवृत्तयः ॥ तासांवि
लक्षणोजीवःसाक्षित्वेनविनिश्चितः ॥ २७ ॥ यर्हिसंसृतिबंधोऽयमात्मनोगुणवृत्तिदः ॥ मयितुर्येस्थितोज
त्यात्यागस्तद्गुणचेतसाम् ॥ २८ ॥ अहंकारकृतंबंधमात्मनोर्थविपर्ययम् ॥ विद्वान्निर्विद्यसंसारचिंतांतुर्ये
स्थितस्त्यजेत् ॥ २९ ॥

तत्संस्कारेणगुणेष्वविशच्चित्तं तेचपुनर्वासनारूपेणचित्तेप्रकर्षेणभवन्तीतितथाते
गुणाश्च एवंयदुभयंतन्मद्रूपःसन् त्यजेत् ॥ २६ ॥ ननुजाग्रदाद्यवस्थावतः कुतःकूटस्थत्वरूपतातत्राह जाग्रत्जागरः स्वप्नः सुषुप्तंचेतिबुद्धेरेतावृ
त्तयः ताश्चनस्वाभाविक्यः किंतु सत्त्वाज्जागरणंविद्यात्तजसास्वप्नमादिशेत् प्रस्थापंतमसाजंतोस्तुरीयंत्रिषुसंततमितिवक्ष्यमाणक्रमेणगुणतएव
जीवस्तुविलक्षणः तदवस्थारहितएवविनिश्चितः कुतः तासांसाक्षित्वेन ॥ २७ ॥ ननुतर्हिकथमहंजागर्मीत्यादिप्रतीतिस्तत्राह यर्हियस्मात्सम्य
क्सृतिःसरणमनयेतिसंसृतिर्बुद्धिः तयाबंधोऽयमात्मनोगुणवृत्तीर्ददाति तस्मान्मयितुर्येस्थितःसन्निमंसंसृतिबंधंजह्यात् तत्तदागुणचेतसांगुणानां
चेतसश्चान्योऽन्यंत्यागोभवति ॥ २८ ॥ कथंसंसृत्याबंधःकथंचतंजह्यात्तदाह अहंकारेणकृतंबंधमात्मनः अर्थविपर्ययमानंदाद्यावरणेनानर्थहेतुंवि
द्वान् जानन्सन् निर्विद्यदुःखमेतदितिज्ञात्वातुर्येस्थितोभूत्वासंसारचिंतांसंसारोऽबुद्धिः तस्मिन्चिंतामभिमानंतत्कृतांभोगचिंतांत्यजेदिति ॥ २९ ॥